

EURÓPAI PARLAMENT

2009 - 2014

Plenárisülés-dokumentum

13.3.2012

B7-0135/2012 }
B7-0140/2012 }
B7-0141/2012 }
B7-0142/2012 }
B7-0143/2012 } RC1

KÖZÖS ÁLLÁSFOGLALÁSRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY

az eljárási szabályzat 110. cikkének (4) bekezdése alapján

a következő képviselőcsoportok állásfoglalási indítványai helyébe lép:

ECR (B7-0135/2012)

PPE (B7-0140/2012)

ALDE (B7-141/2012)

S&D (B7-0142/2012)

Verts/ALE (B7-0143/2012)

Kazahsztánról

José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Elmar Brok, Ioannis Kasoulides, Elisabeth Jeggle, Cristian Dan Preda, Mario Mauro, Jacek Saryusz-Wolski, Paolo Bartolozzi, Krzysztof Lisek, Eduard Kukan, Ria Oomen-Ruijten, Paweł Zalewski, Francisco José Millán Mon, Marietta Giannakou, Jacek Protasiewicz, Andrzej Grzyb, Alf Svensson, Anna Ibrisagic, Kinga Gál, Elena Băsescu, Piotr Borys, Traian Ungureanu, Peter Šťastný, Inese Vaidere, Monica Luisa Macovei

a PPE képviselőcsoport nevében

Liisa Jaakonsaari, Ana Gomes, Vilija Blinkevičiūtė, Kristian Vigenin, Marek Siwiec, Emilio Menéndez del Valle

az S&D képviselőcsoport nevében

Norica Nicolai, Leonidas Donskis, Marietje Schaake, Alexander Graf

RC\895658HU.doc

PE483.186v01-00 }
PE483.191v01-00 }
PE483.192v01-00 }
PE483.193v01-00 }
PE483.195v01-00 } RC1

HU

Egyesülve a sokféleségben

HU

Lambsdorff, Graham Watson, Marielle de Sarnez, Sonia Alfano, Kristiina Ojuland

az ALDE képviselőcsoport nevében

Nicole Kiil-Nielsen, Barbara Lochbihler

a Verts/ALE képviselőcsoport nevében

Charles Tannock, Valdemar Tomaševski

az ECR képviselőcsoport nevében

RC\895658HU.doc

PE483.186v01-00 }
PE483.191v01-00 }
PE483.192v01-00 }
PE483.193v01-00 }
PE483.195v01-00 } RC1

HU

Az Európai Parlament állásfoglalása Kazahsztánról

Az Európai Parlament,

- tekintettel az EUSZ 21. cikkében foglalt, az Unió külső fellépéseiről szóló általános rendelkezésekre, valamint a nemzetközi megállapodások megkötésére vonatkozó, az EUMSZ 218. cikkében foglalt eljárásra,
- tekintettel a Közép-Ázsiára vonatkozó európai uniós stratégiára,
- tekintettel az Európai Közösség és Kazahsztán közötti partnerségi és együttműködési megállapodásra, amely 1999-ben lépett hatályba, és különösen annak az általános elvekről szóló szakaszon belüli 2. cikkére,
- tekintettel az Európai Tanács 2007. június 21–22-i ülésén elfogadott, a Közép-Ázsiával folytatandó új partnerségre vonatkozó stratégiára és a stratégia tekintetében elért haladásról szóló 2008. június 24-i és 2010. június 28-i közös jelentésekre,
- tekintettel a Tanács Kazahsztánra vonatkozó, 2011. május 24-i nyilatkozatára,
- tekintettel az EU által EBESZ állandó tanácsában 2011. november 3-án és december 22-én, valamint 2012. január 19-én, január 26-án és február 9-én tett nyilatkozatokra, valamint az EU főképviselője/alelnöke Catherine Ashton által a Zhanaozen kerületben bekövetkezett eseményekről szóló 2011. december 17-i és a 2012. január 15-i kazahsztáni parlamenti választásokról szóló 2012. január 17-i nyilatkozatára,
- tekintettel a 2012. január 15-i EBESZ/ODIHR parlamenti választásokat megfigyelő küldöttségének előzetes megállapításairól és következtetéseiről szóló nyilatkozatára,
- tekintettel a kazahsztáni média helyzetéről az EBESZ médiaszabadsággal foglalkozó képviselője által 2012. január 25-én tett nyilatkozatra,
- tekintettel az EBESZ Demokratikus Intézmények és Emberi Jogok Hivatalának igazgatója által a kazah ellenzékkel szembeni korlátozó intézkedésekről tett, 2012. február 1-jei nyilatkozatra,
- tekintettel a Közép-Ázsiára vonatkozó európai uniós stratégiáról szóló 2011. december 15-i állásfoglalására¹,
- tekintettel az ENSZ Emberi Jogi Tanácsáról szóló, 2012. február 16-i állásfoglalásának² 23. bekezdésére,
- tekintettel eljárási szabályzata 110. cikkének (4) bekezdésére,

¹ P7_TA-PROV(2011)0588

² P7_TA-PROV(2012)0058

- A. mivel mind az EU, mind Kazahsztán számára jelentős előnyökkel járhat a szorosabb együttműködés, és az Európai Parlament támogatja e célkitűzést, egyúttal hangsúlyozva, hogy a gazdasági együttműködésnek együtt kell járnia a politikai együttműködéssel, és a közös értékek érvényre juttatására és fenntartására irányuló politikai akaratot kell alapulnia, mivel Kazahsztán kulcsszerepet játszik Közép-Ázsia stabilitása és biztonsága, valamint az egész régió gazdasági fejlődése szempontjából;
- B. mivel 2011 júniusában elindították a jelenleg érvényben lévő, partnerségi és együttműködési egyezményt felváltó, az EU és Kazahsztán közötti új, megerősített megállapodásról szóló tárgyalásokat;
- C. mivel a kazah elnök 2012. február 17-én több olyan törvényt írt alá, amelyek célja javítani a munkaügyi kapcsolatok jogi kereteit, a munkavállalói jogokat és a szociális párbeszédet, valamint az igazságszolgáltatás függetlenségét;
- D. mivel 2011. december 16-án számos személy életét veszítette és még többen sérüléseket szenvedtek a Nyugat-Kazahsztánban, Zhanaozen városában történt zavargások során, ahol a főtéren több mint 3000 ember tüntetett békésen a május óta sztrájkoló olajipari munkások arra irányuló követeléseinek támogatásául, hogy magasabb bérek és jobb munkakörülmények mellett dolgozhassanak, valamint hogy saját maguk választhassák meg szakszervezeti vezetőiket;
- E. mivel a hatóságok jelentése szerint 17-en veszítették életüket, miután a független jelentések és az események szemtanúi szerint a rohamrendőrség megtámadta a tiltakozókat, tüzet nyitva a civilekre, többek között fegyvertelen sztrájkolókra és családjukra; mivel az összecsapásokat követően a kazah hatóságok rendkívüli állapotot hirdettek, és megtiltották az újságírók és független megfigyelők bejutását Zhanaozen városába; mivel a rendkívüli állapotot január 31-én végre feloldották, de az események tanúi szerint a halálos áldozatok száma jóval magasabb volt; mivel a regionális hatóságok ígéretet tettek a történetek során életüket veszítő áldozatok családjainak pénzügyi támogatására;
- F. mivel továbbra is homályos a kép arról, hogy tulajdonképpen mi is történt Zhanaozenben 2011. december 16-án; mivel a hatóságok először is elvágták a kommunikációs csatornákat, majd a városba való bejutást szükségállapot elrendelése mellett tartották ellenőrzés alatt, amely 2012 január 31-ig tartott; mivel a független médiákkal szembeni megfélemlítések és erőszakos támadások, valamint a polgárokat nyomasztó megfélemlítő légkör továbbra sem teszi lehetővé, hogy a helyzettel kapcsolatban tisztábban lássunk;
- G. mivel 2011 decembere óta megközelítőleg 43 személyt tartóztattak le, köztük az olajipari munkások sztrájkjában részt vevő Talat Saktaganovát, Roza Tuletaevát és Natalya Azhigalievát, akiket az ellenük felhozott vádak alapján hat évig terjedő börtönbüntetésre ítélték; mivel a zhanaozeni tömegtüntetés megszervezésének gyanújával 2012. február 3-án több, muzulmán aktivizmussal gyanúsított fiatalot tartóztattak le Uralsk városában;
- H. mivel Kazahsztán elnöke az események teljes körű kivizsgálását szorgalmazta és e célból létrehozott egy kormánybizottságot, amelynek elnöke az első miniszterelnök-helyettes, továbbá nemzetközi, köztük ENSZ-szakértőket is felkért a vizsgálati eljárásban való

részvételre; mivel több rendőrtisztet is felelősségre vontak amiatt, hogy fegyverüket indokolatlanul használták, ám vádat még egyikük ellen sem emeltek;

- I. mivel számos beszámoló szerint a fogvatartottakat megkínozták és egyéb módon bántalmazták; mivel ezzel kapcsolatban is szükség van hiteles nyomozásra és azt követő megfelelő jogi lépésekre;
- J. mivel a 2012. január 15-án tartott általános választásokat az EBESZ úgy ítélte meg, hogy azok nem felelnek meg az EBESZ normáinak, mivel széles körű szavazási szabálytalanságok történtek, amennyiben az állami forrásokat és jelmondatokat a kormányzó párt népszerűségének növelésére használták fel, ami nem felel meg a ténylegesen pluralista választások lefolytatásához szükséges előfeltételeknek, bár a választásokat technikai szinten ezúttal megfelelően bonyolították le;
- K. mivel 2012. január 6-án a kazah miniszterelnök aláírta a biztonsági erők hatáskörét kiterjesztő nemzetbiztonsági törvényt, amely úgy rendelkezik, hogy az ország nemzetközi hírnevének ártó személyeket destruktivizmus vádjával el lehet ítélni;
- L. mivel Kazahsztánban az emberi jogok helyzetében az elmúlt hónapokban jelentős romlás mutatkozott, amely most tovább folytatódik, és ezt az EU által az EBESZ állandó tanácsán belül tett nyilatkozatok, valamint az EBESZ médiaszabadsággal foglalkozó képviselőjének nyilatkozatai és az EBESZ Demokratikus Intézmények és Emberi Jogok Irodájának igazgatója által tett nyilatkozatok is tükrözik;
- M. mivel 2011 szeptemberében a hatóságok elfogadtak egy vallásról szóló törvényt, mely minden vallásos csoportot arra kötelez, hogy újra nyilvántartásba vetesse magát, és olyan rendelkezéseket is tartalmaz, melyek gátolhatják a kazahsztáni állampolgárok szabad vallásgyakorlását; mivel ezen túlmenően a vallásra, a tömegtájékoztatási eszközökre és a nemzetbiztonságra vonatkozóan nemrégiben elfogadott jogszabályok mindegyike tartalmaz olyan rendelkezéseket, amelyek megerősítik Kazahsztán politikai rendszerének illiberális jellegét és ellentmondanak a hangoztatott demokratizálódási törekvéseknek;
- N. mivel 2011. augusztus 8-án Aktau város bírósága Natália Szokolovát, az olajipari munkások ügyvédjét bűnösnek találta „társadalmi ellentétek szításában” és „illegális gyülekezésben való aktív részvételben”, és hat év börtönbüntetésre ítélte;
- O. mivel annak reményében, hogy ezzel nemzetközi megítélésén javíthat, 2010-ben Kazahsztán elvállalta az EBESZ elnöki feladatait, és elkötelezte magát egy sor demokratikus reform, valamint a szervezet alapelveinek tiszteletben tartása mellett;
- P. mivel az utóbbi két hónapban az Alga és Azat ellenzéki pártok és a Kazah Szocialista Mozgalom, valamint a független média, beleértve a Vzglyad, a Golos Republik és a Respublika napilapot és a STAN szatellites TV-állomást, továbbá a Zhanartu szakszervezethez hasonló független szakszervezeteket és más civil társadalmi szervezeteket, egyre erősebb elnyomás célpontjává váltak, és letartóztatták többek között Vlagyimir Kozlovot, az ALGA párt vezetőjét, továbbá Igor Vinyavszkijt, a Vzglyad főszerkesztőjét; mivel január 28-án Almatiban mintegy 1000 ember vett részt az elnyomás elleni, nem engedélyezett tüntetésen, és felszólították a hatóságokat, hogy vessenek véget a politikai

üldözéseknek;

- Q. mivel az ellenzéki pártok bejelentették, hogy március 24-én Almatiban tiltakozó felvonulást rendeznek a zhanaozeni öldöklés óta eltelt 100 napra emlékezve;
- R. mivel az, hogy Vlagyimir Kozlovot nem sokkal az Európai Parlamenten és a Külügyi Szolgálaton belül tartott találkozóról való hazatérését követően tartóztatták le és tartották elzárva a külvilágtól, az EU számára további aggodalomra ad okot, és hangsúlyozza annak fontosságát, hogy megőrizzük intézményünk azon képességét, hogy az EU partnerországaiiban működő szereplők széles körével folytasson párbeszédet anélkül, hogy az negatív következményekkel járna a párbeszédben részt vevők számára;
1. hangsúlyozza az EU és Kazahsztán közötti kapcsolatok fontosságát, valamint azt, hogy meg kell erősíteni a két fél gazdasági és politikai együttműködését a terrorizmus, a szervezett bűnözés és a kábítószer-kereskedelem elleni fellépés mellett többek között az olyan stratégiai jelentőségű területeken is, mint a demokrácia, az emberi jogok, a környezetvédelem, az energiaügy, a kereskedelem és a közlekedés; hangsúlyozza, hogy az elmúlt évben fokozódott az együttműködés, gyakoriak voltak a magas szintű megbeszélések, valamint megkezdődtek az új partnerségi és együttműködési megállapodásra irányuló tárgyalások;
 2. súlyos aggodalmának ad hangot a 2011. decemberben 16-án a kazahsztáni Zhanaozenben történtek miatt, amikor legalább 17-an meghaltak és 110-en megsebesültek, valamint kifejezi együttérzését;
 3. határozottan elítéli a rendőrségi erők által Zhanaozenben a tüntetők ellen alkalmazott erőszakos fellépést, és kéri az események független és hitelt érdemlő kivizsgálását, a nemzetközi közösség bevonásával;
 4. kinyilvánítja azon szándékát, hogy Kazahsztánnal folytatott kapcsolatai részeként folytassa a párbeszédet a civil társadalom szereplőivel, összhangban más harmadik országokkal folytatott gyakorlatával; elvárja e párbeszédet tiszteletben tartását, továbbá hangsúlyozza, hogy nem hagyja érintetlenül a párbeszédben részt vevő partnereinek sorsa;
 5. meggyőződése, hogy 2011. december közepe előtt a Nyugat-Kazahsztánban, az olajágazatban dolgozó munkavállalókkal kialakult vita rossz kezelése volt a népszerűség elégedetlenségének fő oka; meggyőződése, hogy a társadalmi megbékélés és a fenntartható stabilitás eléréséhez kulcsfontosságú a munkavállalók szerveződési szabadságának szavakban és tettekben megnyilvánuló elismerése, a szakszervezeti képviselőkkel, a munkavállalókkal és a hatóságokkal a kölcsönös tisztelet jegyében folytatott párbeszéd, az elbocsátott munkavállalók ismételt alkalmazása, vagy számukra új munkahely biztosítása, a közelmúltbeli események miatt szenvedéseket átélő családok támogatása és az új végrehajtó hatóságokba vetett bizalom kiépítése;
 6. kéri az EKSZ-t, hogy szorosan kövesse nyomon a demonstrációk szervezésével vádolt személyek ügyének tárgyalásait, és tegyen jelentést az Európai Parlamentnek;
 7. üdvözli, hogy a közelmúltban szabadon bocsátották Jevgenyij Zsovitsz emberi jogi jogvédőt,

az emberi jogok és a jogállamiság nemzetközi irodájának kazahsztáni igazgatóját, illetve Toknyijaz Kucsukovot, a Vremja újságíróját, akiknek a bíróság 2012. február 2-án amnesztiát adott, miután 2009 szeptemberében négy év munkatáborra ítélték őket;

8. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az emberi jogokkal kapcsolatos fejlemények már régóta fennálló és nemrégiben felerősödött negatív tendenciája alól ezen kívül kevés kivétel tapasztalható, valamint felkéri a kazah hatóságokat, hogy garantálják a letartóztatott aktivisták családjának biztonságát;
9. sürgeti a kazah hatóságokat, hogy mindent tegyenek meg országuk emberi jogi helyzetének javítása érdekében; hangsúlyozza, hogy az EU és Kazahsztán közötti új, megerősített partnerségi és együttműködési megállapodásról folyó tárgyalások terén az előrehaladásnak a politikai reformoktól kell függniük; ösztönzi Kazahsztánt, hogy továbbra is tartsa fenn elkötelezettségét a további reformok mellett annak érdekében, hogy kiépülhessen a nyílt és demokratikus társadalom, amely magában foglalja a független civil társadalmat, az ellenzéket, valamint az alapvető jogok és a jogállamiság tiszteletben tartását;
10. üdvözlí az elmúlt hónapokban végrehajtott jogszabály-módosításokat, amelyek célja az volt, hogy több párt indíthasson jelölteket a parlamenti választásokon; megállapítja, hogy a legutóbbi parlamenti választások óta három párt képviselteti magát a parlamentben; sajnálatosnak tartja, hogy több ellenzéki párt nem vetetheti magát nyilvántartásba, valamint ösztönzi a kazah hatóságokat, hogy hajtsák végre azokat a további reformokat, amelyek a ténylegesen plurális választásokhoz, valamint a független média és a nem kormányzati szervezetek működéséhez szükségesek;
11. felkéri a kazah hatóságokat, hogy prioritásként orvosolják az EBESZ/ODIHR jelentésében megfogalmazott problémákat annak érdekében, hogy az ország ellenzéke betölthesse a demokratikus társadalomban neki jutó szerepet, valamint mindent tegyenek meg a nemzetközi választási normák tiszteletben tartásáért; felkéri az EKSZ-t, hogy támogassa Kazahsztánt e problémák megoldásában;
12. tudomásul veszi a Kazahsztán WTO-csatlakozásával kapcsolatos menetrendet, amely segít majd egyenlő piaci feltételeket kialakítani mindkét fél üzleti közössége számára, megkönnyíti és liberalizálja majd a kereskedelmet, illetve egyértelműen bizonyítja majd az együttműködési készséget és a nyitottságot; hangsúlyozza, hogy a csatlakozással Kazahsztán jogi kötelezettséget vállal a WTO valamennyi szabályának betartására, beleértve a protekcionista intézkedések felszámolását is;
13. felháborítónak tartja, hogy 2012 januárja óta börtönbe zártak több ellenzéki vezetőt és újságírót, valamint felszólítja a kazah hatóságokat, hogy hagyjanak fel az országon belüli ellenzék és független média elnyomásával, és engedjenek szabadon minden politikai okokból bebörtönzött személyt, beleértve Vlagyimir Kozlovot, az ALGA párt vezetőjét, Igor Ninyavszkijt, a Vzglyad napilap főszerkesztőjét, valamint Natália Szokolovát, a sztrájkoló olajipari munkások ügyvédjét, továbbá az EU által az EBESZ állandó tanácsán belül az utóbbi időben tett nyilatkozatok során említett, továbbra is fogva tartott valamennyi személyt; kéri, hogy Kozlov úr találkozhasson közvetlen családtagjaival és feleségével, továbbá hogy független szakértők értékeljék egészségi állapotát;

14. sürgeti a kazah hatóságokat, hogy sürgősen erősítsék meg a gyülekezési, egyesülési és vallásszabadság valamint a kifejezés szabadságának tiszteletben tartását, követve az EBESZ képviselőinek és szerveinek ajánlásait, valamint fokozott figyelmet fordítva Kazahsztán nemzetközi kötelezettségvállalásaira, továbbá tegyenek eleget azon ígéretüknek, amelyeket azon döntést megelőzően tettek, hogy a 2010-ben Kazahsztán töltheti be az EBESZ elnöki tisztjét; felhívja a figyelmet a 2009-ben elfogadott, alaposan előkészített nemzeti emberi jogi cselekvési tervre, és sürgeti a kazah hatóságokat, hogy teljes mértékben hajtsák azt végre;
15. meggyőződése, hogy Kazahsztán hatóságai és társadalma számára komoly előnyökkel járna, ha ilyen intézkedéseket hoznának, nem utolsósorban a stabilitás, a biztonság és az ország nemzetközi megítélésének korábbiakhoz hasonló komoly javulása szempontjából;
16. hangsúlyozza az EU és a kazah hatóságok közötti, az összes problémát nyíltan felvető emberi jogi párbeszéd fontosságát; kéri a párbeszéd megerősítését annak érdekében, hogy hatékonyabbá és eredményorientáltabbá válhasson, illetve lehetővé tegye a civil társadalmi szereplők bevonását;
17. felkéri az EU-t, és különösen az EU külügyi és biztonságpolitikai főképviseletét, hogy szorosán kíséreljék figyelemmel a fejleményeket, tájékoztassák aggodalmaikról a kazah hatóságokat, ajánlják fel segítségüket, valamint rendszeresen tegyenek jelentést az Európai Parlamentnek;
18. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a főképviseletnek/alelnöknek, a Tanácsnak, a Bizottságnak, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, a Kazah Köztársaság kormányának és parlamentjének, valamint az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezetnek.